

Pràcticum IV

Codi: 101695

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	4	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Cristina Cambra Verges

Correu electrònic: Cristina.Cambra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Carme Brun Gasca

Prerequisits

Es seguiran els prerequisits i les observacions indicades pels centres de pràcticum.

Es recomana haver cursat el pràcticum II.

Objectius

Els objectius formatius són, fonamentalment, els següents:

- Conèixer les tècniques d'avaluació i de tractament logopèdic segons les característiques de les persones ateses al centre.
- Conèixer les necessitats que presenten les famílies de les persones ateses i els recursos adequats per fer-hi front.
- Conèixer les necessitats que presenten els medis socials i educatius en els que viuen les persones ateses i els recursos adequats per fer-hi front

Competències

- "Exercir la professió respectant l'autonomia del pacient i els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics; aplicar els principis de justícia social i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació."
- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Adaptar-se a situacions noves.
- Adequar la pròpia comunicació a auditoris diversos segons l'edat, la patologia, etc.

- Assessorar equips escolars, assistencials i sanitaris en l'elaboració i l'execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb la logopèdia.
- Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Dur a terme una gestió clínica centrada en el pacient, en l'economia de la salut i en l'ús eficient dels recursos sanitaris, i una gestió eficaç de la documentació clínica amb especial atenció a la confidencialitat.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Establir relacions interpersonals amb pacients afectats per alteracions de la comunicació i del llenguatge, de la parla i de la veu, i amb les persones que en tenen cura.
- Explicar i argumentar el tractament seleccionat.
- Explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge, i emetre'n un pronòstic d'evolució, des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals
- Observar i escoltar activament en els diferents processos de la intervenció logopèdica.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
- Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
- Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar la relació amb els pacients al seu nivell educatiu i sociocultural, així com a les limitacions produïdes per la seva patologia.
2. Adaptar les explicacions a les característiques educatives i sociolingüístiques del receptor per comunicar oralment als pacients i als familiars les conclusions derivades de les proves diagnòstiques dutes a terme.
3. Adaptar-se a situacions noves.
4. Analitzar les opcions de diagnòstic i intervenció disponibles en cada cas i la idoneïtat d'aquestes opcions.
5. Aplicar les tècniques més apropiades per a l'avaluació dels pacients.
6. Aplicar tractaments logopèdics sota la supervisió d'un tutor.
7. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
8. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
9. Demostrar que es respecta el codi ètic de la professió durant les pràctiques professionals.
10. Descriure les característiques del llenguatge, la parla, la veu o la deglució dels pacients, a partir de l'observació d'aquests.
11. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

12. Dissenyar mesures per fomentar les habilitats comunicatives en la població.
13. Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica.
14. Dur a terme una història clínica que integri les dades relatives a les alteracions estructurals, psicològiques i lingüístiques dels pacients, i a la repercussió d'aquestes alteracions en la seva situació familiar, social i educativa, a fi de planificar la intervenció més apropiada en cada cas.
15. Elaborar i redactar correctament informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
16. Emetre judicis sobre la necessitat de sol·licitar la participació d'altres professionals.
17. Emetre un diagnòstic i un pronòstic d'evolució dels pacients.
18. Establir pautes destinades a prevenir determinades alteracions logopèdiques o a reduir l'impacte negatiu, sobre el llenguatge i la parla, d'algunes situacions (per exemple, dany cerebral, hipoacúsia o entorns psicosocials desfavorables).
19. Establir pautes que permetin assessorar els familiars perquè col·laborin en el tractament.
20. Evitar l'ús de mètodes de diagnòstic i intervenció no indicats.
21. Explicar al pacient tant les característiques del trastorn sofert com les diverses opcions terapèutiques, i respectar la seva opinió sobre aquestes opcions.
22. Explicar mesures que poden portar a terme els professionals de la logopèdia per assessorar en l'elaboració i l'execució de polítiques de prevenció i assistència dels trastorns de la comunicació.
23. Fer entrevistes orals als pacients i a les persones que en tenen cura, en les quals es plantegin qüestions tant relatives a la simptomatologia logopèdica com a la repercussió d'aquesta en la qualitat de vida i les relacions familiars i socials.
24. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
25. Mantenir secreta la identitat dels pacients i no publicar-ne fotografies o altres trets que permetin identificar-los en els informes sobre l'estada en els centres de pràctiques.
26. Observar l'actuació dels professionals del centre i descriure-la en l'informe sobre l'estada en el centre de pràctiques.
27. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
28. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre els possibles tractaments i l'adequació d'aquests en funció de les característiques del cas.
29. Participar en les sessions de discussió de casos dels equips de professionals dels centres de pràctiques i emetre judicis sobre la pertinència de finalitzar el tractament o de derivar el pacient a altres professionals.
30. Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.
31. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
32. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègic i flexible.
33. Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
34. Utilitzar elements paraverbals adequats (gestos i prosòdia) durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars.
35. Utilitzar estratègies comunicatives diferenciades segons l'edat (per exemple, infants en diferents fases evolutives), la patologia (alteracions sensorials, cognitives, etc.) i altres situacions que puguin dificultar el procés comunicatiu.
36. Utilitzar expressions verbals indicatives d'una escolta activa durant les entrevistes orals amb els pacients i els familiars, com per exemple: expressar amb paraules pròpies el que aquests sembla que volen comunicar, emetre preguntes aclaridores, saber dir paraules de suport o compliments, etc.
37. Utilitzar les tècniques de comunicació no verbal per optimitzar les situacions comunicatives.
38. Utilitzar proves diagnòstiques i interpretar-les.

Continguts

Els àmbits en els quals s'inscriuen els centres són els que segueixen:

- Centres d'atenció primària de criatures amb necessitats educatives especials i de les seves famílies (CDIAPs).
- Centres d'atenció a l'alumnat amb dèficit auditiu i trastorns en l'adquisició del llenguatge (CREDAs).
- Centres d'Educació Especial.

-Centres escolars ordinaris (CEIP, IES).

-Centres privats d'atenció logopèdica a persones amb trastorns específics diversos (alteracions de la parla, alteracions de la fluïdesa verbal, trastorns de llenguatge oral, trastorns de llenguatge escrit, problemes de veu, etc).

-Centres clínics i hospitalaris amb unitats d'atenció logopèdica.

Metodologia

D'una banda, l'alumnat haurà de seguir la metodologia pròpia del centre de pràcticum i podrà fer les seqüents tasques:

-Observació de sessions d'avaluació i d'intervenció

-Seguiment de casos

-Participació directa a les sessions (preparació de material i aplicació d'activitats sota supervisió del tutor del centre)

-Participació a les sessions de treball de l'equip del centre

Els estudiants han de fer, com a mínim, 75 hores presencials, tot i que poden ampliar l'estada si hi ha acord amb el centre dins del període lectiu.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària".

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Pràctiques al centre logopèdic	100	4	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38
Tipus: Autònomes			
Pòster individual	50	2	4, 7, 10, 11, 15, 19, 22

Avaluació

En la qualificació de l'assignatura es té en compte la valoració del tutor del centre de pràctiques i la presentació individual d'un informe escrit (pòster de pràctiques). Addicionalment, també es podrà valorar la presentació audiovisual que faci l'estudiant del centre de pràctiques. Per poder fer la suma ponderada i obtenir la nota final és necessari haver obtingut una qualificació de 5 o superior en cadascuna de les evidències d'aprenentatge (valoració del centre i pòster).

* No avaluable: L'alumnat que no hagi superat el nombre mínim d'hores d'assistència al centre (75h).

* Superada: L'alumnat supera l'assignatura quan ha cobert el nombre d'hores mínimes d'estada al centre i obté una qualificació mínima de 5 en el càlcul ponderat de l'avaluació del centre i del pòster.

* Recuperació: els estudiants que no hagin superat l'assignatura, però tinguin una qualificació final d'avaluació continuada major o igual a 3.5, podran recuperar només la part corresponent a l'informe escrit de pràctiques (pòster), en el cas que la nota d'aquesta evidència sigui insuficient. En el càlcul ponderat de la nota final s'incorporarà una puntuació de 5 punts com a qualificació de recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Fitxa d'avaluació del centre	75%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38
Presentació individual d'un pòster	25%	0	0	4, 7, 10, 11, 14, 15, 19, 22

Bibliografia

No hi ha bibliografia específica. Dependrà dels casos observats a cada centre de logopèdia.